

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej Nr 6 im. Jana Pawła II w Sanoku w roku szkolnym 2025/2026

„Wychowanie to przykład i
miłość”

Friedrich Fröbel

Zgodnie z mottem, działania wychowawczo- profilaktyczne w naszej szkole opierają się na szacunku, osobistym przykładzie, wzajemnym zaufaniu i tolerancji. W tak zbudowanej atmosferze, popartej życzliwością ze strony pełnych pasji nauczycieli, można ukształtować twórcze i kreatywne jednostki, rozwinąć talenty, pomóc ukształtować wartościowe postawy, nauczyć uczniów radzenia sobie z zagrożeniami, jakie niesie rozwijająca się cywilizacja i technika.

OPIS PROGRAMU W OPARCIU O PRZYJĘTE STRATEGIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

(założenia teoretyczne i uwarunkowania formalno- prawne)

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 6 w Sanoku wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 r. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze i profilaktyczne i opracowany został w oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących zachowania uczniów, przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki, rozpoznanych zagrożeń i ich zapobiegania. Program obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, zmierzające do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: *fizycznej* (edukacja zdrowotna), rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia, *psychicznej* (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza poznawanie wartości i norm zachowań, a także ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, *społecznej*, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz *duchowej* oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Program zawiera również treści i zadania dotyczące profilaktyki zachowań ryzykownych, skierowanych na poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich. Pragniemy ukształtować u naszych uczniów postawę tolerancji i szacunku wobec inności drugiego człowieka, w tym niepełnosprawności fizycznej, czy intelektualnej.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą i nauczycieli wszystkich przedmiotów, wychowawców świetlicy szkolnej, bibliotekarza oraz specjalistów: psychologa, pedagoga, logopedę, pielęgniarkę szkolną, a także pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

GŁÓWNE CELE PROGRAMU

Głównym celem programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego przez nauczycieli, pracowników szkoły przy współpracy z rodzicami jest stworzenie warunków do odnajdywania w szkole środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.

Celem jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Działania, które

pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie samodzielności uczenia się, rozbudzanie ciekawości poznawczych oraz motywacji do dalszej edukacji. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”.

OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWA:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa Praw o Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
5. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
6. Ustawa Karta Nauczyciela
7. Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

PRZY OPRACOWANIU PROGRAMU UWZGLĘDNIONO:

1. Obowiązujące przepisy prawa.
2. Analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.
3. Wnioski dyrektora szkoły i wnioski rady pedagogicznej z posiedzenia plenarnego w dniu 29.08.2025 r. do realizacji w roku szk.2025/2026.
4. Rekomendacje i wnioski z raportu ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w roku szkolnym 2024/2025.
5. Diagnozę oczekiwań rodziców co do celów wychowawczych stawianych w procesie wychowawczym, oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju.
6. Ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników testów kompetencji uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.).
7. Identyfikację środowiska lokalnego.
8. Zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne, (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna, biblioteka szkolna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (organizacje szkolne, koła zainteresowań).

CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTA

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech, które warunkują odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

ABSOLWENT KLASY III

1. **Dobrze zna swoje najbliższe otoczenie** - zna historię i zabytki swojego miasta,
2. **Jest aktywny** – bierze udział w życiu klasy i szkoły/konkursy, zawody, imprezy artystyczne,

3. **Jest ciekawy świata** – chętnie poznaje i dba o najbliższe środowisko, umie obserwować zjawiska przyrodnicze, a niektóre z nich potrafi wyjaśnić, korzysta z różnych źródeł wiedzy; zadaje pytania dotyczące otaczającej go rzeczywistości i dostrzega związki między warunkami życia roślin, zwierząt i ludzi,
4. **Jest otwarty** – zachowuje właściwe relacje z rówieśnikami i dorosłymi, nawiązuje przyjacielskie kontakty z innymi dziećmi, odważnie prezentuje swój punkt widzenia i potrafi go uzasadnić, wysłuchuje opinii koleżeństwa,
5. **Jest prawy** – zna i stosuje się do norm postępowania, przestrzega regulaminu szkoły, jest wrażliwy na potrzeby innych, udziela pomocy słabszym,
6. **Jest rozważny** – umie bezpiecznie funkcjonować w środowisku społecznym; przestrzega zasad bezpieczeństwa poruszania się w drodze do i ze szkoły, podczas zabaw; przestrzega dyscypliny i obowiązujących zasad, swoim zachowaniem nie zagraża sobie i innym.

ABSOLWENT KOŃCZĄCY SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ

1. **Jest aktywny** - jest twórczy, kreatywny, zdolny kierować swoim rozwojem w szkole i poza nią,
2. **Jest ciekawy świata**- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętność porozumiewania się w językach obcych,
3. **Jest krytyczny** - potrafi wyrazić swoje zdanie,
4. **Jest odpowiedzialny** - poważnie traktuje swoje obowiązki, zadania i sumiennie je wykonuje,
5. **Jest dociekliwy** – poszukuje rozwiązań i odpowiedzi na nurtujące go pytania,
6. **Jest otwarty**- potrafi współdziałać w zespole, porządkować i rozwiązywać problemy, podejmuje wyzwania,
7. **Jest prawy**- jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
8. **Jest punktualny** – nie spóźnia się, poważnie traktuje swoje obowiązki,
9. **Jest rozważny** – umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami.

OBSZARY PROGRAMU

Program określa działania w wydzielonych obszarach: **edukacja zdrowotna, obszar rozwoju społecznego, obszar rozwoju psychicznego, profilaktyka zachowań ryzykownych.**

W ramach każdego obszaru realizowane są skorelowane za sobą działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne oraz działania profilaktyczne, w tym:

1. **Działania wychowawcze** - jako wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.
2. **Działania edukacyjne** - mające na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów. Działania edukacyjne obejmują wymienione powyżej obszary.
3. **Działania informacyjne** - uświadamianie skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
4. Działania profilaktyczne wspierające uczniów:
 - a) w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
 - b) którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
 - c) u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

UCZESTNICY PROGRAMU

1. **UCZNIOWIE:** wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom programu.
2. **RODZICE:** rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji, aktywnie uczestniczą w organizowanych przez szkołę spotkaniach i prelekcjach.
3. **WYCHOWAWCY:** wychowawcy powinni być autorytetami, doradcami i przewodnikami dla swoich uczniów. Przeprowadzają różne formy szkoleń i konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu w, oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.
4. **NAUCZYCIELE:** wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci. Wszyscy nauczyciele znają procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń i szczególnie trudnych problemów wychowawczych (określonych w dokumentacji szkolnej) .Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb , odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.
5. **PSYCHOLOG, PEDAGOG SZKOLNY:** udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnych sytuacjach życiowych oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.
6. **LOGOPEDA:** przy pełnej współpracy z rodzicami, wspomaga uczniów w usuwaniu wad wymowy, ułatwiając komunikację werbalną dzieci, proces zrozumienia treści, osiągnięcie sukcesów edukacyjnych.
7. **HIGIENISTKA SZKOLNA, STOMATOLOG:** realizują program profilaktyki zdrowotnej.

DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

Szkoła Podstawowa nr 6 każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, w diagnozie profilaktycznej korzystamy z:

1. Badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej.
2. Spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie.
3. Ludzkich zasobów szkoły tj. Kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), szkolnych

realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg realizacji pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efektów poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie.

Ewaluację programu stanowić będą półroczne sprawozdania wszystkich nauczycieli, wychowawców, specjalistów, sporządzone na podstawie **arkusza** ewaluacyjnego, zawierającego **analizę i ocenę zrealizowanych zadań w czterech obszarach**: edukacja zdrowotna, rozwój psychiczny, rozwój społeczny uczniów, profilaktyka zachowań ryzykownych, a w tym:

1. Wyniki systematycznej obserwacji zachowań i postępów w nauce
2. Frekwencja na zajęciach-obowiązkowych i pozalekcyjnych
3. Udział uczniów w konkursach, akcjach, uroczystościach
4. Analiza osiągnięć uczniów
5. Analiza dokumentacji własnej nauczycieli, wychowawców, specjalistów (dzienniki, dzienniczki spostrzeżeń, itp.)
6. Efekty rozmów indywidualnych i spotkań z rodzicami, uczniami, pracownikami szkoły
7. Relacje z podejmowanych działań, konkursów, uroczystości, spotkań, na stronie internetowej szkoły
8. Uwagi i sugestie nauczycieli, dotyczące zmian treści, form i sposobów realizacji działań wychowawczo- profilaktycznych.

Ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego dokona powołany przez dyrektora zespół ds. ewaluacji programu, oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Rada pedagogiczna zostanie zapoznana z wnioskami z prowadzonej ewaluacji na posiedzeniu kończącym każde półrocze.

ZADANIA WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNE

1. Obszar: **EDUKACJA ZDROWOTNA**

[illegible]

2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych oraz umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem. 2. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły). 3. Pomoc w zdobyciu wiedzy z zakresu pierwszej pomocy.	Ukierunkowanie na budowanie równowagi i harmonii psychicznej. Ćwiczenia z uczniami resuscytacji krążeniowo-oddechowej.	- spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym, - spotkanie z policjantem, - spotkanie z ratownikiem medycznym,	wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog wychowawcy klas wychowawcy klas
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej - stosowanie profilaktyki.	1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia, kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 2. Działania spełniające założenia programu „Szkoła Promująca Zdrowie” – prowadzonego w ramach Europejskiej Sieci Szkół dla Zdrowia w Europie – SHE. 3. Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny w życiu codziennym.	Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się w sposób praktyczny. Działania Szkolnego Zespołu ds. Promocji Zdrowia oraz Szkolnego Koordynatora. Stosowanie profilaktyki.	- spotkania ze specjalistami, - gazetki ścienne i ulotki, - konkursy plastyczne, - ankiety dla społeczności dotyczące promocji zdrowia, - udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych (Dzień Zdrowego Żywienia), - akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków, akcje „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”, - posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych, - program profilaktyki próchnicy,	nauczyciele-koordynatorzy nauczyciel przyrody nauczyciele, koordynator akcji koordynator akcji, wychowawcy

	4. Uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami.	Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	- realizacja programów profilaktycznych/ alternatywnych: „Wesołe Żyrafki – sposób na nudę”, koło wokalne „Folkowianki”, koła matematyczne „Matematyczne łamigłówki” i „Mądra Sówka”, koło plastyczne „Sztuka wokół nas”, program profilaktyczny „Cukierki”, - projekcja filmów i prezentacji multimedialnych (pedagogizacja rodziców), - przeciwdziałanie paleniu papierosów – ulotki, plakaty, pogadanki, - uzależnienia od alkoholu, - udział w zawodach sportowych, - organizacja zajęć sportowych w tym zajęć pozalekcyjnych wg zainteresowań uczniów, - SKS, tenis stołowy gimnastyka korekcyjna.	pedagog szkolny, wychowawcy, stomatolog
	5. Doksztalcanie nauczycieli w dziedzinie umiejętności zawodowych związanych z profilaktyką uzależnień.	Uświadamianie korzyści płynących z aktywności fizycznej.	-szkolenie Rady Pedagogicznej,	nauczyciele wf opiekunowie kół nauczyciele wf
	6. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i rozwijania posiadanych predyspozycji.			dyrektor szkoły, nauczyciele w ramach samokształcenia

2. Obszar: SPOŁECZNY ROZWÓJ UCZNIA

Działania wychowawczo-profilaktyczne	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań wychowawczo-profilaktycznych	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację działań
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.	1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Zajęcia i warsztaty specjalistyczne – udział w akademiach, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne. Działalność Samorządu Uczniowskiego. Funkcjonowanie drużyny harcerskiej i gromady zuchowej. Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami. Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Czytam z klasą lekturki spod chmurki”.	- organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, - angażowanie się do pracy w organizacjach działających w szkole, - wspólne czytanie i zainteresowanie najmłodszych uczniów czytelnictwem,	wychowawcy, nauczyciele uczący, pedagog szkolny światlica szkolna
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów z zachowaniem zasad komunikowania się.	1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet-kontrola rodzicielska”. 3. Udzielenie wsparcia uczniom z zagranicy. 4. Wspieranie znaczącej roli rodziny w procesie wychowania dziecka.	Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy. Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki. Zajęcia warsztatowe dla chętnych rodziców.	- zapoznanie uczniów z prawami oraz obowiązkami dziecka i ucznia, - uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby, - prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka, - stałe doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych.	wychowawcy, nauczyciele uczący, pedagog szkolny

3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Wdrażanie do samodzielności i odpowiedzialności w wykonywaniu zadań obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz do poprawy kultury osobistej uczniów.	Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu. Prowadzenie zajęć z zakresu empatii i asertywności. Zajęcia integracyjne dla klas 1-8.	- nauka właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne, -organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł, - respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą, - systematyczna kontrola samodzielności i jakości wykonywanych zadań, prac, - scenki dramatyczne, dyskusje, obserwacja uczniów w aspekcie kultury osobistej, - program „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,	wychowawcy, nauczyciele uczący, pedagog szkolny
---	--	--	---	--

4. Edukacja regionalna.	1. Rozwijanie zainteresowań i wiedzy o kulturze historii regionu. 2. Wzmacnianie więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.	Realizacja bloków tematycznych w oddziale przedszkolnym i klasach I-III oraz IV-VIII, których celem jest rozszerzanie wiedzy o kulturze i historii regionu. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. Działalność artystyczna Zespołu Pieśni Ludowej „Folkowianki”.	- wycieczki; - lekcje wychowawcze, - pogadanki; - spotkania z ciekawymi ludźmi, - konkursy, - propagowanie kultury ludowej na terenie szkoły i środowiska,	wychowawcy klas, nauczyciele
5. Kształtowanie prawidłowych postaw obywatelskich i patriotycznych.	1. Wychowanie do wartości, umiłowanie ojczyzny, odpowiedzialność, szacunek dla starszych. 2. Realizacja programu edukacji patriotyczno-obywatelskiej. 3. Umożliwianie osiągnięcia pełnej dojrzałości w sferze społecznej.	Udział w uroczystościach państwowych i religijnych: "Żołnierzom września", Dzień Patrona Szkoły, Dzień Odzyskania Niepodległości, rocznica Konstytucji 3 Maja. Patriotyczno – historyczna ścieżka międzyprzedmiotowa . Organizacja konkursów, działań promujących właściwe postawy i wartości.	- wycieczki, lekcje muzealne, - składanie hołdu pamięci poległym – rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca, - przedstawienia, filmy edukacyjne, - wywiad z weteranami walki o wolność kraju oraz wywiad z babcią i dziadkiem, - relacje na stronie szkoły, - wybory do SU, - udział w akcjach charytatywnych w formie wolontariatu,	wychowawcy klas, nauczyciele odpowiedzialni za organizację apeli (wg grafiku) nauczyciel historii, wychowawcy nauczyciele Opiekunowie SKW i Samorządu Uczniowskiego

6. Edukacja ekologiczna.	1. Uświadomienie zagrożeń środowiska przyrodniczego. 2. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko.	Promowanie idei ochrony środowiska. Ogólnopolskie akcje „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi.	- lekcje wychowawcze, - praktyczna nauka segregowania śmieci, - wycieczka do SPGK, - pogadanki, konkursy, - udział w ogólnopolskich akcjach „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi, - zbiórka zużytych telefonów komórkowych, sprzętu RTV, baterii.	wychowawcy klas nauczyciele koordynatorzy opiekun SKW
--------------------------	--	---	---	---

3. Obszar: **ROZWÓJ PSYCHICZNY (WARTOŚCI I NORMY ZACHOWAŃ, KULTURA)**

Działania wychowawczo-profilaktyczne	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań wychowawczo-profilaktycznych	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację działań
1. Budowanie systemu wartości. Kształtowanie prawidłowego stosunku do norm zachowań, wartości i kultury osobistej.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych (zajęcia z wychowawcą, inne przedmioty) – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła i właściwych wzorców zachowań w różnych sytuacjach. 2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. Nowych ruchów religijnych.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym. Realizacja tematyki podczas lekcji j. polskiego, zajęć z wychowawcą, religii, WOS i innych. Spotkania z autorytetami - dostarczanie wzorców osobowych. Dokonanie analizy postaw, wartości, norm społecznych i przekonań.	- ankieta dla uczniów „To co dla mnie ważne”, - redagowanie gazetek informacyjnych w klasach i na korytarzu, - trening asertywności, - uczestnictwo w spotkaniach z autorytetami (poznanie sylwetek autorytatywnych postaci), - filmy edukacyjne, - pogadanki, dyskusje, - praktyczna nauka zasad właściwego zachowania zachowań podczas wycieczek,	wychowawcy pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy nauczyciele

2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, poziomu rozwoju intelektualnego. Respektowanie praw człowieka, zapobieganie objawom dyskryminacji.	1. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat praw człowieka i humanitaryzmu. 2. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji (poprzedzone diagnozą).	Tworzenie okazji do wypowiedzi oraz nauka słuchania innych i szanowania cudzych poglądów. Praktyczne zastosowanie wiedzy na temat praw człowieka. Diagnoza przyczyn i objawów dyskryminacji.	- poruszanie tematyki praw człowieka, szacunku dla ludzi, dyskryminacji podczas lekcji, w formie dyskusji, pogadanek, prezentacji multimedialnych, - lekcje z wychowawcą, - oglądanie i analiza debat parlamentarnych, udział w debatach organizowanych na lekcjach j. polskiego, WOS i innych, - projekcja filmów edukacyjnych, - redagowanie gazetek edukacyjnych, - udział w akcjach charytatywnych.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele, opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu, Samorząd Szkolny,
3. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także innych kultur. Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych, teatralnych i artystycznych.	1. Kulturowanie tradycji, przyswojenie wiedzy z zakresu historii kraju, symboli narodowych, wybitnych postaci, zabytków. 2. Czynne uczestnictwo w kulturze regionu i kraju. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z wytworami kultury oraz gotowości do uczestnictwa w kulturze i współtworzenia jej.		- realizacja tematyki programowej podczas lekcji, - uczestnictwo w apelach okolicznościowych i uroczystościach w szkole i środowisku lokalnym, - uczestnictwo w spektaklach teatralnych i projekcjach filmowych, - przygotowanie spektakli i teatryków dla społeczności szkolnej, - przygotowanie repertuaru wokalnego i oprawy słownej uroczystości szkolnych, - udział w konkursach artystycznych, czytelniczych, historycznych w szkole i poza nią.	nauczyciele odpowiedzialni za organizację poszczególnych uroczystości wychowawcy, nauczyciele nauczyciele - animatorzy teatralni nauczyciele odpowiedzialni za organizację uroczystości nauczyciele wszystkich przedmiotów

4. Obszar: **PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH – BEZPIECZEŃSTWO**

Działania wychowawczo-profilaktyczne	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań wychowawczo-profilaktycznych	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację działań
1. Poznanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	1. Kształtowanie zachowań bezpiecznych w szkole, w drodze do szkoły i do domu oraz podczas spędzania czasu wolnego. 2. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 3. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka. 4. Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego. 5. Rozwijanie form różnorodnej pomocy. 6. Tworzenie uczniom przez nauczycieli środowiska dającego poczucie bezpieczeństwa, akceptacji. 7. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 8. Działalność opiekuńcza szkoły.	Zaznajomienie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach itp.; Zapoznanie uczniów z instytucjami, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. Angażowanie, zachęcanie uczniów do udziału w różnych akcjach charytatywnych. Realizowanie zajęć dydaktyczno–wyrównawczych oraz w ramach kółek zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych. Organizowanie wycieczek, imprez klasowych, szkolnych. Zapewnienie uczniom opieki w ramach świetlicy szkolnej i socjoterapeutycznej.	- prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej; - wycieczki ulicami miasta, przejazdy komunikacją miejską w celu nabywania umiejętności praktycznych; - organizacja spotkań z policjantem i przedstawicielami innych instytucji ds. rodzinnych i nieletnich; - realizacja programów edukacyjnych; udział uczniów w akcjach charytatywnych w szkole i poza szkołą, - udział w zajęciach wyrównawczych i pozalekcyjnych; - udział w spektaklach teatralnych, ekranizacja filmów edukacyjnych; - gazetki edukacyjne; - spotkania z higienistką szkolną, pedagogiem, psychologiem; - rozmowy indywidualne z uczniem; - spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej, ratownikami GOPR; - zapewnienie uczniom opieki podczas przerw	wychowawcy nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny nauczyciele przedmiotów, wychowawcy nauczyciele, opiekunowie kółek zainteresowań wychowawcy, nauczyciele higienistka szkolna, pedagog, psycholog szkolny pedagog, psycholog szkolny, dyrektor, wychowawcy, nauczyciele nauczyciele wychowawcy świetlicy szkolnej, wychowawca

			śródlekcyjnych oraz podczas dni wolnych od zajęć dydaktycznych.	światlicy socjoterapeutycznej, nauczyciele dyżurujący
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadomienie negatywnego wpływu spędzania wolnego czasu przy komputerze na zdrowie, kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 3. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 4. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym reklamę). 5. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.	Zaznajomienie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Zachęcanie uczniów do bycia asertywnym. Zapoznavanie rodziców z zagrożeniami wynikających z niekontrolowanego korzystania przez dzieci z komputera, Internetu, smartfonów itd.	- prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych; - działania z zakresu profilaktyki I-rzędowej (w tym programy profilaktyczne, edukacyjne); - prelekcje podczas spotkań z rodzicami; - gazetki edukacyjne; - informacje o zagrożeniach umieszczane na stronie internetowej szkoły; - rozmowy indywidualne z uczniem; - organizacja spotkań ze specjalistami ds. uzależnień, zagrożeń wynikających z nieumiejętnego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej przez dzieci.	wychowawcy nauczyciele-informatycy, wychowawcy, dyrektor szkoły wychowawcy wychowawcy, dyrektor szkoły, pedagog szkolny, psycholog szkolny

3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Eliminowanie wśród uczniów niepożądanych zachowań: agresja, przemoc, dyskryminacja. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Stała współpraca pracowników szkoły i rodziców na zaobserwowane negatywne zachowania uczniów – natychmiastowe reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 4. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 5. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby). 6. Promowanie zdrowego stylu życia, w tym wolnego od używek i nałogów.	Zapoznanie uczniów z konsekwencjami bycia sprawcą, ofiarą i świadkiem agresji, przemocy i dyskryminacji. Zapoznanie uczniów z wiedzą nt. konstruktywnego radzenia sobie z negatywnymi emocjami oraz trudnymi sytuacjami. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki zachowań niepożądanych - roli rodziny w kształtowaniu osobowości i rozwoju emocjonalnym dziecka. Zapoznanie uczniów ze skutkami wszelkiego rodzaju zachowań ryzykownych. Kształtowanie u uczniów postawy empatii. Włączanie się w akcje i kampanie profilaktyczne.	- prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych; - działania z zakresu profilaktyki I-rzędowej (w tym programy profilaktyczne, edukacyjne); - udział w spektaklach teatralnych, ekranizacja filmów edukacyjnych; - organizacja prelekcji dla rodziców, gazetki edukacyjne; - rozmowy indywidualne z uczniem; - stała współpraca szkoły z instytucjami realizującymi działania profilaktyczne oraz udzielającymi pomocy i wsparcia rodzinom i nieletnim.	wychowawcy nauczyciele odpowiedzialni, członkowie komisji wychowawczej pedagog szkolny, wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny wychowawcy
----------------------------------	--	--	---	--

